

Kvantaška pijaca i podsticaj domaće proizvodnje — predlog Gradu Požarevcu

Poslovno udruženje privrednika Braničevskog okruga · NACRT ZA KOMENTARE, 6. oktobar 2026. Predlog je uputio član udruženja **STR Maja** iz Požarevca, a udruženje ga je dopunilo proverom javnih izvora (UPB AI analiza). **Nije još usvojen stav udruženja.** Pre usvajanja ga objavljujemo da bi privrednici, poljoprivrednici i građani mogli da ga komentarišu: primedbe, dopune i predloge šaljite na office@udruzenjeprivrednika.rs. Izvor za svaku tvrdnju stoji na kraju dokumenta.

Ukratko

- Požarevac **ima kvantašku pijacu**: od 1. januara 2025. radi na parking u Ulici Vuka Karadžića – Pionirski trg, od 21 do 7 časova. Problem nije u tome što pijace nema, nego u tome što je to i dalje **privremeno rešenje na parking**, bez jednog odgovornog upravitelja.
- Grad sam beleži posledice: ulična prodaja oko pijaca i izlaganje robe na parking **pre vremena određenog za rad kvantaške pijace**.
- Predlažemo **uređen veleprodajno-distributivni centar** van užeg gradskog jezgra, sa jednim upraviteljem, prodajnim mestima u godišnjem zakupu i prostorom za kamione, utovar, skladište i, kasnije, hladnjače.
- Uz prodaju ide i **podsticaj proizvodnje** — kroz dopunu programa podrške poljoprivredi koji Grad već ima, a ne kroz nov program.
- Prvi korak nije izgradnja, nego **analiza i izbor lokacije**. Bez tih brojeva ni Grad ni udruženje ne mogu odgovorno da govore o trošku i koristi.

1. Sadašnje stanje

Kvantaški (veleprodajni) promet poljoprivrednih proizvoda u Požarevcu uređen je Odlukom o pijacama. Izmenom te odluke iz septembra 2024. godine određeno je da se taj promet „**vrši na katastarskoj parceli broj 572 KO Požarevac, lokacija parking prostor u ulici Vuka Karadžića – Pionirski trg u Požarevcu u vremenskom periodu od 21 do 07h**“, počev od 1. januara 2025. godine. Pre toga je kvantaška pijaca radila na drugim parking-prostorima u gradu.

Posle preseljenja problemi nisu nestali. Lokalni mediji su 2025. godine izveštavali da prodavci dolaze satima pre početka radnog vremena, da je ulaz na parking blokiran, a mesta za osobe sa invaliditetom zauzeta, i da stanari trpe buku i nered. Nadležnost je podeljena između tri gradska subjekta: JKP „Komunalne službe“ (pijačna uprava), JKP „Parking servis“ (upravlja parkingom) i Komunalne milicije. Kad nastane problem, svako upućuje na drugoga.

Isto stanje priznaje i Grad. Strateški plan Komunalne milicije za period 2025–2029, koji je usvojilo Gradsko veće, među najčešćim problemima navodi uličnu prodaju oko pijaca i izlaganje robe na parking **pre vremena određenog za rad kvantaške pijace**.

Zato ovaj predlog ne kaže „napravite kvantašku pijacu“. Kaže: **pijaca je 2025. premeštena, a problemi su ostali. Predlažemo trajno i uređeno rešenje, sa jednim odgovornim upraviteljem.**

2. Osnovna ideja

Cilj je organizovan sistem za proizvodnju, plasman i prodaju domaćih poljoprivrednih proizvoda na teritoriji Grada Požarevca, posebno voća, povrća, gotovih domaćih proizvoda i drugih proizvoda lokalnih i regionalnih poljoprivrednih proizvođača.

Predlažemo da Grad Požarevac obezbedi odgovarajući prostor van užeg gradskog jezgra, na kojem bi bio formiran uređen **veleprodajno-distributivni centar – kvantaška pijaca**, namenjen pre svega registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima, proizvođačima i registrovanim privrednim subjektima.

Na taj način Grad bi istovremeno podsticao domaću proizvodnju, proizvođačima obezbedio sigurno mesto za prodaju robe, unapredio snabdevanje lokalnog tržišta i stvorio uslove za smanjenje sive ekonomije i neregistrovane ulične prodaje.

3. Ciljevi

- povećanje lokalne i regionalne poljoprivredne proizvodnje;
- direktan i organizovan plasman domaćih proizvoda;
- sigurno tržište za registrovana poljoprivredna gazdinstva;
- smanjenje sive ekonomije i neregistrovane prodaje;
- zaštita registrovanih poljoprivrednika, trgovaca i preduzetnika koji uredno izmiruju svoje obaveze;
- veća zaposlenost;
- uključivanje teže zapošljivih i socijalno ugroženih građana u legalne tokove rada;
- stalan prihod centra od zakupa prodajnih mesta i pratećih usluga, za njegovo održavanje i razvoj;
- dugoročno jačanje poljoprivrede u Požarevcu i Braničevskom okrugu, uz tržište susednog Podunavskog okruga.

4. Veleprodajno-distributivni centar

Grad bi za ovu namenu obezbedio odgovarajuće zemljište, odnosno prostor van užeg gradskog jezgra, sa dobrim pristupom glavnim saobraćajnicama.

Na toj lokaciji treba urediti:

- prodajna mesta za poljoprivredne proizvođače;
- pristup za teretna i dostavna vozila i parking;
- prostor za utovar i istovar robe;
- odgovarajuće sanitarne i higijenske uslove;
- kontrolisan ulaz i izlaz robe;
- prostor za skladištenje, a u kasnijoj fazi i hladnjače;
- administrativni i kontrolni punkt.

Prodajna mesta izdavala bi se registrovanim korisnicima, uz mogućnost godišnjeg zakupa. Prihod od zakupa pripadao bi upravitelju centra i služio bi, između ostalog, za održavanje i dalji razvoj.

Ko upravlja. Grad već ima pijačnu upravu: JKP „Komunalne službe“. Predlažemo da jedan upravitelj odgovara za ceo centar, od radnog vremena i reda do parkinga i čistoće. Upravo podeljena nadležnost je razlog zbog kojeg sadašnja lokacija ne funkcioniše.

5. Podsticaj domaćoj proizvodnji

Projekat ne treba da se svede na prodaju. Uz centar bi Grad podsticao i registrovana poljoprivredna gazdinstva koja proizvode kulture potrebne lokalnom i regionalnom tržištu.

U skladu sa raspoloživim budžetom i važećim propisima, podrška bi mogla da obuhvati:

- subvencionisanje nabavke semena i sadnog materijala;
- podršku nabavci opreme;
- stručnu pomoć proizvođačima i edukaciju o savremenoj proizvodnji;
- povezivanje proizvođača sa trgovcima, ugostiteljima i drugim kupcima;
- podsticaje za kulture za kojima postoji potražnja.

Tako bi Grad ulagao u novu proizvodnju i nove prihode, a ne samo u socijalne mere.

Na čemu se gradi. Grad Požarevac već ima Program podrške za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja. Kroz Program 5 (Poljoprivreda i ruralni razvoj) Grad je 2025. godine na subvencije isplatio **35,7 miliona dinara**. Javni konkurs za 2026. godinu, koji je Gradsko veće raspisalo u avgustu, sufinansira kamatu na kredite, osiguranje, mašine, opremu i grla na gazdinstvu, pa i **opremu za sušenje, zamrzavanje, prijem, preradu i pakovanje** voća i povrća (do 50%, najviše 400.000 dinara po zahtevu).

Zato ne predlažemo nov program, nego **dopunu postojećeg** onim čega u njemu nema. Sve sadašnje mere ulažu u pojedinačno gazdinstvo. Nijedna ne podržava **zajednički plasman**: prodajni prostor, zajedničko skladište i hladnjaču i udruživanje proizvođača radi zajedničke prodaje.

6. Suzbijanje sive ekonomije

Jedan od važnih ciljeva projekta su jednaki tržišni uslovi za sve. Registrovani poljoprivrednici i preduzetnici imaju troškove poslovanja, poreze, doprinose, zaposlene i druge zakonske obaveze. Neregistrovana prodaja i nelegalni promet robe dovode ih u neravnopravan položaj.

Zato bi, **tek kad se otvori uređen prodajni prostor**, trebalo pojačati kontrolu nelegalne ulične prodaje i prometa robe van predviđenih mesta, u okviru nadležnosti Grada i drugih nadležnih organa.

Cilj nije kažnjavanje ljudi koji pokušavaju da obezbede egzistenciju, nego da se oni uvedu u legalne tokove: da registruju gazdinstvo, koriste podsticaje i legalno prodaju svoje proizvode. Udruženje ne traži represiju. Traži prvo uređen prostor, a tek posle kontrolu.

7. Zapošljavanje i socijalna uključenost

Projekat može imati i značajan socijalni efekat. U saradnji sa Centrom za socijalni rad, Nacionalnom službom za zapošljavanje i poslodavcima, Grad bi mogao da razvije program uključivanja nezaposlenih i radno sposobnih korisnika socijalne pomoći u poslove vezane za poljoprivredu, distribuciju i rad centra:

- proizvodnju i berbu;
- sortiranje i pakovanje;
- skladištenje, utovar i istovar;
- održavanje prostora;
- logistiku i distribuciju i druge pomoćne poslove.

Tako bi deo građana kroz rad ostvarivao prihod i bio manje zavisao od socijalnih davanja. Preduzetnici bi, na uređenijem tržištu i sa manje nelojalne konkurencije, imali bolje uslove da šire poslovanje i zapošljavaju nove radnike.

Zakon već predviđa ovakvu saradnju: Centar za socijalni rad i služba za zapošljavanje zajedno sprovede mere aktivacije radno sposobnih korisnika. Zato ovaj deo vidimo kao **kasniju fazu**, koja se gradi na postojećim programima tih institucija, kad centar proradi.

8. Šta Grad i građani dobijaju

- **Ekonomska korist** – više legalnog prometa, razvoj lokalnih privrednih aktivnosti i stalan prihod centra od zakupa prodajnih mesta.
- **Poljoprivredna korist** – veća proizvodnja i sigurniji plasman proizvoda.
- **Socijalna korist** – nova radna mesta i uključivanje nezaposlenih i socijalno ugroženih građana u tržište rada.
- **Tržišna korist** – zaštita registrovanih proizvođača i privrednika od nelojalne konkurencije.
- **Korist za grad i stanare** – kraj noćnog prometa robe na gradskom parkingu i jasno ko je za šta odgovoran.
- **Razvojna korist** – mogućnost da Požarevac postane regionalni centar za promet i distribuciju poljoprivrednih proizvoda Braničevskog okruga, sa kupcima i iz susednih okruga.

Finansijske efekte za budžet Grada udruženje u ovoj fazi ne procenjuje. Oni zavise od lokacije, broja prodajnih mesta, visine zakupa i modela upravljanja, a to je zadatak prve i treće faze.

9. Faze realizacije

1. **Analiza** – utvrditi broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava na području grada i okruga, obim proizvodnje, potrebe trgovaca i proizvođača i količinu robe koja bi prolazila kroz centar. Polazni podaci su kapacitet i promet sadašnje kvantaške pijace na Pionirskom trgu.
2. **Lokacija** – Grad određuje odgovarajuću gradsku parcelu ili drugi prostor van užeg gradskog jezgra, sa dobrom saobraćajnom vezom. Lokacija se bira tek kad se zna čije je zemljište i šta je na njemu dozvoljeno.
3. **Finansijski model** – procena potrebnih ulaganja, visine godišnjeg zakupa prodajnih mesta, troškova upravljanja i očekivanih prihoda, kao i odluka ko upravlja centrom i kome pripada prihod.
4. **Program podsticaja** – dopuna postojećeg gradskog programa podrške poljoprivredi merama za seme, kojih u konkursu za 2026. nema, i merama za zajednički plasman: prodajni prostor, skladište i hladnjaču.
5. **Izgradnja i uređenje** – prodajna mesta, infrastruktura, parking, prostor za kamione, skladištenje i prateći sadržaji.
6. **Kontrola** – kad centar počne da radi, pojačati nadzor nad nelegalnom prodajom i istovremeno neregistrovanim proizvođačima ponuditi jasan postupak prelaska u legalno poslovanje.

10. Dalji razvoj

Kvantaška pijaca bi u narednim fazama mogla da preraste u regionalni poljoprivredno-distributivni centar. Pored voća i povrća, sistem bi postepeno mogao da uključi i gotove domaće proizvode i druge domaće i regionalne proizvode, uz odgovarajuće zakonske i sanitarne uslove.

Mogu se razvijati hladnjače, pakirnice, sortirnice i logistički kapaciteti, kao i veze proizvođača sa trgovinskim lancima, ugostiteljstvom i kupcima iz drugih delova Srbije.

11. Šta udruženje traži od Grada

1. Da se **odredi jedan upravitelj** odgovoran za kvantaški promet: radno vreme, red, parking i čistoću. To je moguće i na sadašnjoj lokaciji, odmah i bez investicije.
2. Da Grad pokrene **analizu i izbor trajne lokacije** za veleprodajno-distributivni centar (faze 1–3), kao pripremu za investiciju, a ne kao odluku o izgradnji.
3. Da se **postojeći program podrške poljoprivredi dopuni** merama za zajednički plasman proizvoda (prodajni prostor, skladište, hladnjača, udruživanje proizvođača), uz učešće proizvođača i udruženja u njegovoj izradi.
4. Da se objave **osnovni podaci** o sadašnjoj kvantaškoj pijaci: broj prodajnih mesta, cenovnik i godišnji promet, kako bi se o daljim koracima razgovaralo na osnovu brojeva.

12. Zaključak

Ovaj projekat nije samo izgradnja nove kvantaške pijace. Njegova svrha je uređen lokalni ekonomski sistem u kojem Grad Požarevac, poljoprivrednici, preduzetnici i građani imaju zajednički interes.

Grad obezbeđuje prostor, infrastrukturu i sistem podrške. Poljoprivrednici dobijaju sigurno i uređeno tržište, a privatni sektor ravnopravnije uslove poslovanja. Građanima se otvaraju mogućnosti za zapošljavanje, a centar dobija sopstveni prihod za održavanje i razvoj. Stanari centra grada dobijaju mirne noći.

Tako Požarevac može da podstakne domaću proizvodnju, smanji sivu ekonomiju i razvije održiv sistem plasmana poljoprivrednih proizvoda koji bi služio gradu i čitavom Braničevskom okrugu.

Izvori

1. Odluka o izmeni Odluke o pijacama, Skupština Grada Požarevca, 30. 9. 2024 – „Službeni glasnik Grada Požarevca" 21/2024, str. 37, čl. 26 st. 2. <https://dokumentacija.pozarevac.rs/wp-content/uploads/2024/11/Sluzbeni-glasnik-2024-21.pdf>
2. Strateški plan Komunalne milicije Grada Požarevca 2025–2029, Gradsko veće, 16. 4. 2025 – „Službeni glasnik Grada Požarevca" 5/2025.
3. Odluka o završnom računu budžeta Grada Požarevca za 2025. godinu – Program 5, Poljoprivreda i ruralni razvoj, konto 454 (subvencije): 35.733 hiljade dinara. https://budzet.pozarevac.rs/wp-content/uploads/2026/06/Odluka_zavrsni_racun_2025.pdf
4. Javni konkurs za podnošenje zahteva za sprovođenje mera podrške poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja Grada Požarevca u 2026. godini, Gradsko veće (zaključak br. 09-06-135/2026-1 od 17. 8. 2026) – mere 100.2, 101, 104.3 i 304.5. https://pozarevac.rs/wp-content/uploads/2026/08/Javni_konkurs.pdf
5. Zakon o socijalnoj zaštiti („Sl. glasnik RS" 24/2011 i 117/2022 – odluka US), čl. 80, 85 i 86 – mere aktivacije radno sposobnih korisnika i saradnja centra za socijalni rad i službe za zapošljavanje.
6. Boom93: „Nepoštovanje radnog vremena i nered nakon kvantaške pijace – stanari se pitaju ko je nadležan", 3. 9. 2025. <https://boom93.rs/article/50940/nepostovanje-radnog-vremena-i-nered-nakon-kvantaske-pijace-stanari-se-pitaju-ko-je-nadlezan>
7. Boom93: „Od 1. januara kvantaška pijaca na novoj lokaciji", 30. 9. 2024. <https://boom93.rs/article/37442/od-1-januara-kvantaska-pijaca-na-novoj-lokaciji>

Poslovno udruženje privrednika Braničevskog okruga ne zastupa nijednu političku stranku. Predlog se upućuje organu Grada i jednako važi za svaku gradsku vlast.

Poslovno udruženje privrednika Braničevskog okruga · MB 28420137 · PIB 115888003 · office@udruzenjeprivrednika.rs ·
udruzenjeprivrednika.rs